

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. december 14-i rendes ülésére

Tárgy: Tájékoztató Dombóvár 2016. évi környezeti állapotáról

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Városüzemeltetési Iroda

Tárgyalta: Pénzügyi és Gazdasági Bizottság
Humán Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott: -

Készítő részéről ellenőrizte:

dr. Kocsis Krisztina irodavezető, Városüzemeltetési Iroda

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Kovács Gyula irodavezető, Pénzügyi Iroda

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Szabó Péter jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) határozza meg a magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait. A törvény kiemelt jelentőséget tulajdonít az ember és környezete harmonikus kapcsolatára, valamint, hogy a fenntartható fejlődés környezeti feltételei biztosítva legyenek.

A Kvtv. 46. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

A 2015. évről részletes tájékoztató készült, amelynek leíró, a várost bemutató részei változatlan tartalmúak, ezért a jelenlegi tájékoztató a 2015. évi állapothoz képest bekövetkező változásokat mutatja be.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat Dombóvár város 2016. évi környezeti állapotáról szóló tájékoztató elfogadásáról

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Dombóvár város 2016. évi környezeti állapotának értékeléséről szóló tájékoztatót a melléklet szerint elfogadja és felkéri a polgármestert, hogy azt a város hivatalos honlapján és a hivatal hirdetőtábláján tegye közzé.

Határidő: 2017. december 31. - közzétételre

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

Szabó Loránd
polgármester

TÁJÉKOZTATÓ DOMBÓVÁR VÁROS 2016. ÉVI KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁRÓL

Készítette:
Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal
Városüzemeltetési Iroda

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) határozza meg a magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait. A törvény kiemelt jelentőséget tulajdonít az ember és környezete harmonikus kapcsolatára, valamint, hogy a fenntartható fejlődés környezeti feltételei biztosítva legyenek.

A Kvtv. 46. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

A törvényi előírásnak eleget téve Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete évről évre megtárgyalja a város környezeti állapotáról szóló tájékoztatót.

A Képviselő-testület 17/2017. (I.26.) Kt. határozatával fogadta el Dombóvár város 2015. évi környezeti állapotáról szóló tájékoztatót, amely részletesen leírva mutatta be a várost, valamint az egyes vizsgált területeket. Arra tekintettel, hogy az évről évre tárgyalt beszámoló ne ismétlés legyen, ezen évtől kezdődően, a 2015. évi tájékoztató adatait alapul véve, az aktuális évi beszámoló csak a változásokat, újdonságokat mutatja be, azon területekről, amelyekben nem történt változás (táji és természeti adottságok, a felszíni és felszín alatti vizek, a környezeti zaj- és rezgésvédelem), arról nem ejtünk szót.

Az újdonságok közül kiemelendő, hogy elkészítettük Dombóvár Város Természetvédelmi Alapterve 2015-2020 című tanulmányt, amely a természet védelmével, a biológiai sokféleség megőrzésével kapcsolatos feladatok, a természeti és táji értékek, természetes élőhelyek, vadon élő növény- és állatfajok, valamint más természeti értékek felmérésének, értékelésének, védelmének és helyreállításának biztosítása, valamint az ezzel kapcsolatos tevékenységek összehangolása céljából készült.

A Képviselő-testület 559/2015. (XII.17.) Kt. határozatával döntött Gunaras gyógyhely megnevezés engedélyezése iránti kérelem benyújtásáról, amely folyamat hatásai 2016-ban jelentkeztek azzal, hogy az Országos Közegészségügyi Központ 2016-ban vizsgálta a levegőtisztaságot, a zajterhelést, a víz, a talaj higiénés jellemzőit, amelynek eredményeit a jelen tájékoztató tartalmazza.

1. KÖZLEKEDÉS

1.1 Közúti közlekedés

A korábbi vizsgálatok és becslések alapján is a közlekedés - ezen belül is különösen a közúti közlekedés - a legmeghatározóbb szennyező forrás. A felmérések és az adatok alapján, Dombóváron szinte minden harmadik lakos rendelkezik gépjárművel, ami jelentős környezeti terhet jelent. Dombóváron 2015-ben 9558 darab személygépjármű, illetve 1256 darab tehergépjármű volt nyilvántartva. 2016-ban ez a szám már 10720, illetve 1308 darabra nőtt. A motorizáció emelkedése, ahogy a megyében és a régióban, úgy városunkban is megfigyelhető. A gépjárművek átlag életkora azonban az évek során jelentősen megemelkedett.

1.2. Közösségi közlekedés

A Dombóvári járás településein a kötött pályás közösségi közlekedés fejlettnak mondható, erre épül rá egy gyengébb, de az országos átlaghoz képest megfelelő szolgáltatási színvonalú autóbuszos helyközi közlekedés.

A 2015. évhez képest 3 autó busszal több áll rendelkezésre a tömegközlekedést igénybevevők számára Dombóváron, azaz jelenleg 12 autóbusz közlekedik, melyből 4 alacsonypadlós. A buszok átlagéletkora 17 év.

1.3. Kerékpáros közlekedés

A városban lévő útfelületek a legtöbb helyen jól kerékpározhatóak. A városban jelentős a kerékpáros forgalom, így a hálózat további fejlesztése szükséges és indokolt, ezért az elkövetkező években a települést érintő kerékpárút-hálózat bővítés valósul meg.

Dombóvár Város Önkormányzata 2016-ban 6. alkalommal nyerte el a Kerékpárbarát Település díjat. A címet olyan önkormányzatok kapják, akik a kerékpárt, mint közlekedési és szabadidős eszközt népszerűsítik, valamint a megfelelő infrastruktúra kialakításával, szemléletformálással igyekeznek biztosítani a biztonságos közlekedés feltételeit.

1.4. Balesetek és közlekedésbiztonság

A Dombóvári Rendőrkapitányság 2016. évi beszámolója alapján a baleseti helyzet Dombóváron nem változott. 2015-ben 6 halálos közúti közlekedési baleset történt, míg 2016-ban 1 halálos baleset következett be.

2015. évben 14 súlyos, illetve 28 könnyű sérüléssel járó baleset történt, míg 2016-ban 19 súlyos és 28 könnyű sérüléssel járó közlekedési baleset történt. Összességében 5 súlyos sérüléssel járó balesettel volt több, de 5 halálos kimenetelű balesettel volt kevesebb a 2015-ös évhez képest.

A Dombóvári Rendőrkapitányság illetékességi területén a közlekedésbiztonság helyzete stabilizálódott, de a halálos balesetek számának csökkenése a korábbi

időszakhoz viszonyítva jó eredménynek tekinthető, továbbá az ittasan okozott balesetek aránya jóval alacsonyabb (8,3 %), mint a korábbi évek mutatói.

2. LEVEGŐMINŐSÉG

A környezetvédelem egyik legfontosabb feladata a levegőtisztaság-védelem, hiszen a légszennyezés közvetlenül hat az ember egészségére, befolyásolja a környezet más elemeinek állapotát is.

A városban az elmúlt egy évben nem volt nagyobb mértékű építkezés vagy útépités, amely nagy portterheléssel járt volna.

A levegőminőség helyzetét szintén jelentősen befolyásolja a városban használt gépjárműállomány átlagéletkora. Dombóvár NO₂ kibocsátása 2016-ban, az előző évekhez hasonlóan jó. A koncentráció csökkenő jellegű az előző évekhez képest, amely annak tudható be, hogy egyre több, új, környezetkímélőbb gépjárművet használnak a lakosok.

Mint ahogy a vezetői összefoglalóban említésre került, 2015 év végén elindult Gunaras gyógyhellyé minősítésének folyamata, amelynek keretében kezdeményeztük a településrész gyógyhellyé nyilvánításához kapcsolódó levegőminőségi vizsgálatok elvégzését.

A gyógyhellyé minősítés feltételeit a természetes gyógytényezőkről szóló 74/1999. (XII. 25.) EüM rendelet tartalmazza. Ezen rendeletben foglaltak értelmében valamely település egésze, vagy meghatározott része akkor nyilvánítható gyógyhellyé, ha elismert természetes gyógytényezővel (gyógyvíz, éghajlat stb.) rendelkezik. Továbbá a természetes gyógytényező igénybevételének gyógyintézményi feltételei (gyógyfürdő, gyógyszálló) biztosítottak, a gyógyítás zavartalanságát, és a betegek nyugalmaát biztosító környezeti feltételek (kiemelten védett területre előírt levegőtisztaság, fokozottan védett területnek megfelelő zajszint, rendezett zöldterületek stb.) adottak. Valamint a pihenés infrastruktúrájának (közmvévek, közlekedés, hírközlés, kommunális szolgáltatások, ellátó, szolgáltató intézmények stb.) kiépítettsége biztosított.

Gunaras városrész területén egy mérőponton, évszakonként kéthetes mérési ciklusban végzett légszennyezettségi vizsgálatok (nitrogén-monoxid, a nitrogén-dioxid, a nitrogén-oxidok, a kén-dioxid, szén-monoxid, illetve az ózon) eredményei határérték alattiak.

A fentiek alapján a 74/1999. (XII. 25.) EüM rendeletben meghatározott, a gyógyítás zavartalanságát és a betegek nyugalmaát biztosító, kiemelten védett területre előírt levegőtisztaság teljesül Dombóvár város vizsgált település részén, Gunarason.

3. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Az előző évekhez képest mind a lakosság, mind a vállalkozások, intézmények körében keletkezett települési szilárd hulladék mennyiségének csökkenése figyelhető meg. Ez összefüggésben áll a népesség fogyásával. Ezzel párhuzamosan viszont a szelektíven

gyűjtött hulladék mennyisége 2015 évhez képest megduplázódott 312,3 tonnáról 617,2 tonnára, amely nagyon pozitív változás a lakosság környezettudatos szemléletében.

4. IVÓVÍZELLÁTÁS

A Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. (továbbiakban: DRV Zrt.) Dombóváron szolgáltatott összes víz mennyisége 2015 évhez képest 2016 évben kis mértékben emelkedett (1,28 millió m³-ről 1,318 millió m³-re), és szintén minimálisan emelkedett az előző évhez képest (9356 db lakásról 9389 darabra) a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma.

5. SZENNYVÍZTISZTÍTÁS

5.1. Csatornahálózat

A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma a 2015 évi 7812 darabhoz képest 2016-ban 7889 darabra nőtt. Ezzel párhuzamosan a háztartásokból a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba elvezetett szennyvíz mennyisége is nőtt, 511 ezer m³-ről 527 ezer m³-re.

5.2. A tisztított szennyvíz minőségi követelményei

2016-ban az átlagosan megtisztított vízmennyiség 3.000 m³/nap volt, ez évi mennyiségben 1.100.337 m³, melyből 15.000 m³ volt a tengelyen beszállított ún. szippantott szennyvíz.

6. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

A 2016. évben jelentős mértékű káresemény nem fordult elő, így ezzel kapcsolatos intézkedések megtétele sem vált szükségessé.

7. TERMÉSZETVÉDELEM, „ZÖLD INTÉZMÉNYEK”

7.1 Természetvédelem

Az Önkormányzat 2016-ban pályázatot nyújtott be a TOP – 2.1.2-15 Zöld város című felhívásra, amely fejlesztési célként határozta meg a városi zöldterületek növelését és a gazdaság fejlesztését. Sajnálatos módon a pályázat nem nyert támogatást.

Dombóvár és környéke 2016 tavaszán, 14 település összefogásával egy natúrpark létrehozását tűzte ki célul. A natúrparki címpályázat feltétele a Kapos-hegyháti Natúrpark megalapozó szakmai háttér tanulmányának elkészítése és a natúrpark munkaszervezetének a Kapos-hegyháti Natúrpark Egyesületnek a megalapítása volt. 2016 őszére ez a két célkitűzés teljesült.

A natúrpark legfontosabb célkitűzései 4 pilléren nyugszanak, melyek a természeti és épített örökségek védelme, környezettudatos nevelés, valamint gazdaság- és turizmusfejlesztés a térségben. Fontos, hogy a kezdeményezés erősíti a 14 település és lakosainak összefogását.

A természet védelme és a klímavédelem természetesen kiemelt helyet foglal el a natúrpark prioritásai között. Már korábban is szerveződtek akciók, közös túrák, melyek célja, hogy minden településre eljussanak a szemléletformáló kezdeményezések.

7.2 „Zöld intézmények”

Dombóváron az előző évekhez képest 2016-ban – a Dombóvári Szivárvány Óvoda és a Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde Bezerédj Amália Óvodai Tagintézménye, a Dombóvári Belvárosi Általános és Alapfokú Művészeti Iskola és Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakközépiskola és Kollégium mellé – felsorakozott a Dombóvári József Attila Általános Iskola is a „Zöld intézmények” közé.

Az iskola 2016-ban kiérdemelte az Ökoiskola címet is, melyet az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Földművelésügyi Minisztérium adományozott. Az intézmény minden évben aktív résztvevője a nemzetközi világnapok (Víz világnapja, Takarékosági világnap, Állatok világnapja) városi rendezvényeinek, illetve az iskola falain belül is rendkívül aktívak a pedagógusok és a diákok. Minden évben meglátogatják diákok csoportjai a Passzív házat (Fő utca 2.), öko-túrán vesznek részt, amelynek során valamilyen környezetvédelemmel, öko-életmóddal kapcsolatos feladatokat oldanak meg. Időnként virágosítják, kitakarítják az iskolát és közvetlen környezetét. A hulladékgyűjtések során szintén aktív az iskolai közösség, hiszen külön gyűjtik a kommunális, illetve a szelektív hulladékot. Továbbá minden évben lelkesen gyűjtenek papírt és a műanyag PET palackot, melyet otthonról hoznak el.

8. BÍRSÁGOK

A 2016. évben Dombóvár Város Önkormányzata a környezetvédelmi bírságból 152.770,- Ft, míg a hulladékgazdálkodási bírságból 135.000,- Ft bevételre tett szert.

9. VÁROSI RENDEZVÉNYEK

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 549/2015. (XII. 17.) Kt. határozatával fogadta el a város 2016. évi rendezvény naptárát, melyben az alábbi, környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos rendezvények szerepeltek és kerültek megtartásra:

2016. február 27.: Téltemető túra

2016. március 22.: Víz Világnapja

2016. március 30.: Városkerülő gyalogtúra

2016. április 22.: Föld Világnapja

2016. szeptember 22.: Autómentes Világnap

2016. szeptember 22.: Takarítási Világnap

2016. október 21.: Földünkért Világnap

JOGSZABÁLYOK, ADATFORRÁSOK

Vezetői összefoglaló

- A környezetvédelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény

Közlekedés

- Központi Statisztikai Hivatal
- Beszámoló a Dombóvári Rendőrkapitányság 2016. évben végzett munkájáról

Levegőminőség

- Központi Statisztikai Hivatal
- 2016. évi összesítő értékelés hazán levegőminőségéről a manuális mérőhálózat adatai alapján
- <http://levegominoseg.hu/manualis-merohalozat>
- Országos Közegészségügyi Központ Országos Környezetegészségügyi Igazgatósága

Hulladékgazdálkodás

- A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény
- ÖKO-DOMBÓ Dombóvári Környezet- és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

Dombóvár város ivóvízellátása

- Központi Statisztikai Hivatal
- Dombóvári Víz- és Csatornamű Kft.
- Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.

Dombóvár város szennyvíztisztítása

- Központi Statisztikai Hivatal
- Dombóvári Víz- és Csatornamű Kft.
- Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.

Természetvédelem, „zöld intézmények”

- <http://www.jozsefa-dombovar.hu/>